

Γ.Ν. Νέας Ιωνίας “Κωνσταντοπούλειο Πατησίων” – Χειρουργικό Τμήμα

Εισαγωγή

Η παρακολούθηση και ο περιορισμός της χρήσης ευρέος φάσματος αντιβιοτικών αποτελούν βασικό πυλώνα του προγράμματος antimicrobial stewardship. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι ο καθορισμός του baseline (2023) για την κατανάλωση αντιβιοτικών «υπό περιορισμό» και η αποτύπωση πρώιμων αποτελεσμάτων παρακολούθησης για το 2025A.

Σκοπός

(α) Καθορισμός του baseline 2023 ως μερίδιο κατανάλωσης αντιβιοτικών «υπό περιορισμό».

(β) Αποτύπωση της κατανάλωσης (DDD) στο Α' εξάμηνο 2025, ως πρώιμος δείκτης παρακολούθησης.

Παράμετρος	Περιγραφή
Τύπος μελέτης	Αναδρομική ανάλυση φαρμακείου
Πληθυσμός	Νοσηλεύομενοι ασθενείς Χειρουργικής Κλινικής
Baseline	01/01–31/12/2023
Follow-up	01/01–30/06/2025
Αντιβιοτικά «υπό περιορισμό»	Meropenem, Colistin, Ceftazidime/Avibactam, Imipenem/Relebactam, Ertapenem
Μονάδα μέτρησης	DDD (Defined Daily Dose, WHO/ATC)
Δευτερεύοντες δείκτες	DOT/100 patient-days, LOT, % επί του συνόλου

Κατανάλωση «υπό περιορισμό» αντιβιοτικών σε Χειρουργική Κλινική: καθορισμός baseline (2023) και πρώιμη παρακολούθηση (2025)

Βασίλειος Καράμπας Χειρουργικό Τμήμα, Γ.Ν. Νέας Ιωνίας “Κωνσταντοπούλειο Πατησίων”

Μέθοδος

Αναδρομική ανάλυση δεδομένων φαρμακείου.

- Baseline 2023: ποσοστό αντιβιοτικών «υπό περιορισμό» (meropenem, colistin, ceftazidime/avibactam, imipenem/cilastatin/relebactam, ertapenem) επί του συνόλου.
- 2025A (01/01–30/06): υπολογισμός DDD βάσει WHO/ATC:
 - Meropenem 2 g
 - Ceftazidime/Avibactam 6 g
 - Colistin 9 MIU
 - Ertapenem 1 g
- Δευτερεύοντες δείκτες (προοπτικά): DOT/100 patient-days, LOT.

Αντιβιοτικό	WHO DDD	Κατανάλωση 2023 (%)	Κατανάλωση 2025A (DDD)	Κατανάλωση 2025A (%)
Meropenem	2 g	-	999,5	90,0%
Ertapenem	1 g	-	43,0	3,9%
Colistin	9 MIU	-	38,1	3,4%
Ceftazidime/Avibactam	6 g	-	29,0	2,6%
Imipenem/Relebactam	1,5 g	-	-	-
Σύνολο «υπό περιορισμό»	-	20,8%	1.109,6	100%
Σύνολο όλων AB	-	100%	-	-

Κατανάλωση αντιβιοτικών «υπό περιορισμό» (Α' εξάμηνο 2025)

Σύνολο: 1.109,6 DDD (~2.360 τεμάχια)

Meropenem: 999,5 DDD (90,0%)

Ertapenem: 43,0 DDD (3,9%)

Colistin: 38,1 DDD (3,4%)

Ceftazidime/Avibactam: 29,0 DDD (2,6%)

Πολιτική stewardship και δείκτες συμμόρφωσης (δεξιά στήλη)

- Προέγκριση: ≥95% χορηγήσεων με έγκριση πριν τη 1η δόση (εφαρμόζεται πλήρως).
- 48–72h επανεκτίμηση: ≥80% περιπτώσεων με documented review (ενεργό audit).
- DOT/100 patient-days: στόχος μείωσης σε σχέση με το 2023.
- Χρόνος απο-κλιμάκωσης: στόχος ≤72 h.
- Μερίδιο «υπό περιορισμό»: baseline 20,8% με στόχο ≤20%.

Συμπεράσματα

(δεξιά στήλη, κάτω από τους δείκτες)

Το baseline του 2023 (20,8%) παρέχει σαφές σημείο αναφοράς για στόχο ≤20%. Η πρώιμη παρακολούθηση του 2025A δείχνει κυριαρχία του meropenem και αναδεικνύει την ανάγκη για ενίσχυση απο-κλιμάκωσης και εναλλακτικών σχημάτων.

Η τακτική δημοσίευση δεικτών κατανάλωσης (DDD & DOT/100 patient-days) με run charts θα επιτρέψει ποσοτικοποίηση της επίδρασης της

πολιτικής stewardship σε διαδικαστικούς και κλινικούς δείκτες.

Πίνακας 4. Σχέδιο παρακολούθησης (2025–2026)

Περίοδος	Δείκτες παρακολούθησης	Στόχος	Μέθοδος
Β' εξάμηνο 2025	DDD, DOT, audit συμμόρφωσης	≤20% περιορισμένα AB	Excel/Pharmacy logs
Α' εξάμηνο 2026	DDD, DOT/100 patient-days, AMR τάσεις	↓ Meropenem 15%	Run chart (μήνας–μήνας)
2026–2027	Benchmarking με άλλα τμήματα	≤15% μέσο ποσοστό	Διατμηματική αναφορά

Συμπεράσματα

Το baseline του 2023 (20,8%) παρέχει σαφές σημείο αναφοράς για στόχο ≤20%. Η πρώιμη παρακολούθηση του 2025A δείχνει κυριαρχία meropenem και ανάγκη για ενίσχυση απο-κλιμάκωσης. Η τακτική δημοσίευση DDD & DOT/100 patient-days με run charts θα επιτρέψει ποσοτικοποίηση της επίδρασης της πολιτικής stewardship.

